

ÅRSMELDING FOR 2022

Fellesutvalget for forsøks teknisk utstyr (FFU) er et samarbeidsorgan for organisasjoner som arbeider med forskning, forsøk og utprøving hvor det er nødvendig å nytte spesielt tilpasset utstyr. Organisasjonene bak FFU har sett det som formålstjenlig å samarbeide om å organisere service, og stå for felles innkjøp av aktuelt utstyr og reservedeler, for å oppnå bedre samlet ressursutnyttning. Utvalget støtter også utprøving og utvikling av nytt teknisk utstyr som kommer partene til gode. FFU er også et forum for å ta vare på den kompetansen innen utføring av feltforsøk som finnes i de deltagende organisasjonene.

FFU utgjør samtidig The Norwegian Branch of IAMFE. En av 11 nasjonale avdelinger i The International Association on Mechanization of Field Experiments.

FFU har i 2022 bestått av:

Norsk Landbruksrådgiving (NLR):	Jon Mjærum, leder Einar Strand, sekretær
NIBIO:	Torkel Gårdløs Håvard Eikemo
NMBU:	Svend Anton Pung
I tillegg	Olav Langmyr (møterett, ikke stemmerett)

Utvalgsarbeid

Utvalget har hatt ett møte i 2022. Møtet ble avholdt på NIBIO Landvik, hvor gjennomgang og testing av ny forsøks sprøyte var en viktig del av programmet. Det løpende arbeidet i forhold til tilbud om assistanse til eierne vedr. vedlikehold og anskaffelse av forsøks teknisk utstyr ivaretas av Olav Langmyr. Håvard Eikemo fra NIBIO Bioteknologi og plantehelse har kommet inn som nytt medlem av utvalget.

NMBU har kommet med et innspill vedr. utvalgets arbeid og mandat. Som følge av det ble det avholdt et møte på SKP den 19. desember hvor dette innspillet ble diskutert. Det foreligger eget referat fra møtet.

Sekretariat og personale

FFUs faglige arbeid har vært ivaretatt av Olav Langmyr, Kristiansand, med grunnlag i samarbeidsavtale pr. 1.1.98. Dette innebærer faglig rådgiving, service og bestilling av reservedeler.

NLR har sekretariatsfunksjonen for FFU.

Økonomi

Kostnadene til FFU blir delt mellom Norsk Landbruksrådgiving (50 %), NIBIO (38 %) og NMBU (12 %).

Faglig arbeid

1. Kompetanseheving

Fellesutvalget har egen hjemmeside, www.feltforsok.no der en har samlet det meste av aktuelt fagstoff innenfor utføring og mekanisering av feltforsøk. Innholdet på siden er åpent og tilgjengelig for alle ansatte i de tre organisasjonene. Det er gjort løpende oppdateringer i løpet av året i forhold til omtale av aktuelt forsøksutstyr og kontaktinformasjon til leverandører.

Det ble gjennomført kurs i forsøksarbeid våren 2022. Teorien ble gjennomført på Teams og noen av opptakene fra kurset i 2019 som ligger på FFU sin hjemmeside ble brukt som basis for kurset i tillegg til online gjennomgang. Som en del av kurset ble det arrangert praksisdager den 1. juni innen grovfôr, 15. juni innen korn og frøvekster og 9. august innen potet.

I november arrangerte IAMFE den 16. internasjonale konferansen, "International Conference on Mechanization of Field Experiments & Smart Agriculture". Konferansen ble avholdt digitalt.

2. Utviklingsarbeid

Utvikling av en ny forsøkssprøyte har hatt høy prioritet. Utvalget gjennomførte test av prototypen under sitt møte på Landvik 16. mars og det ble skrevet en omfattende rapport vedr. feilretting og videre utvikling. Prototypen ble også testet hos NIBIO Apelsvoll.

3. Anskaffelser av nytt forsøksutstyr

NIBIO Steinkjer (Tuv) har anskaffet en Haldrup C-70 forsøkestresker og NIBIO Landvik en Wintersteiger Classic Plus. SKP på Vollebekk har anskaffet en Rauch UKS 300 gjødselspreder til delgjødsling av forsøk.

4. Service finansiert gjennom FFU

Service og reparasjoner av forsøkesteknisk utstyr i rådgivingsenhetene i NLR, forskningsstasjonene i NIBIO og på NMBU utføres av Olav Langmyr.

Mange spørsmål løses på telefon/mail og ved hjelp av kreative brukere. Det har også vært gitt råd til lokale landbruksverksted ved reparasjon av forsøksutstyr.

Den vesentligste delen av service/reparasjoner blir utført på forsøkestreskere.

Av forsøkestreskere i Norge er en Haldrup som ble levert til NIBIO Apelsvoll i 2019. Ellers er det 2 stk. som ble levert av Zürn i 2014. i Tyskland. De øvrige forsøkestreskerne er levert av Wintersteiger, de nyeste er fra 2009. Hoveddelen av disse maskinene er produsert på 1980 og 1990 tallet. Utvalgets servicemann er ekspert på disse gamle maskinene og FFU tilbyr service og reparasjoner på disse maskinene som alternativ til service fra produsenten.

Olav har gjennomført tre større reparasjoner og tre inspeksjoner av forsøkestreskere i 2022. Det er utført oppdrag og reparasjoner ved en NIBIO, tre NLR lokaliteter og to ganger hos NMBU. Ved service kan man avdekke feil som har oppstått og dermed forhindre kostbare reparasjon og driftsstans i sesongen. Arbeidet var fordelt på to Wintersteiger Classic forsøkestreskere og fire Wintersteiger Nurserymaster Elite forsøkestreskere.

Olav har også brukt mye tid til utvikling av ny forsøkssprøyte. Det har vært behov for å se nærmere på funksjonaliteten for demontering og montering for enkel transport av sprøyta. Etter gjennomgang av forsøkssprøyta våren 2022 ble det bestemt å gjøre en del endringer. Endringene vil bli utført før sprøyta settes i produksjon våren 2023.

FFU sin servicemann utfører også service og reparasjoner for Graminor. Dette faktureres utenom FFU.

5. Lagerhold for reservedeler

FFU har et lager av reservedeler til eldre maskiner hos Langmyr, det er lokalisert til NIBIO Landvik. Det er viktig for å ha tilgang på reservedeler til maskiner som ikke lenger produseres. Mye av forsøksutstyret er gammelt og spesiallaget for formålet slik at delene ikke er hyllevare andre steder. Det har også blitt produsert reservedeler som ikke lenger er å få kjøpt, til eldre maskiner. For nye maskiner er tilgangen på reservedeler fra produsent så rask at det ikke er behov for å bygge opp reservedelslager for disse. Like viktig som tilgang på deler er tilgang på maskinteknisk kompetanse for disse maskinene.

6. Informasjon om forsøkesteknisk utstyr

Det henvises til utvalgets hjemmeside www.feltforsok.no